

ikke have, at vi maatte faa 10 Kr. om Dagen, det var alt for meget for os. Hvorfor er det nu for meget for os en Gang imellem? Vi maa ellers faa lidt nøjes med en lille Dagløn, saa om vi ogsaa en Gang skulde faa lidt mere end det normale, var det vel ikke saa farligt. Hvis vi kunde faa en lille Stilling i Kommunen hjem fra en saadan Kommissions Møder, saa kunde det godt bruges derhjemme, saa jeg synes, at for saa vidt skulde det ærede Medlem, hvis det kunde lykkes for ham, hvad jeg vil haabe, at saa nogle Husmænd ind netop i denne Kommission, glæde sig over, at de kunne komme hjem med en lille Kapital i Kommunen, for de kunne trænge til det. — Det kan imidlertid ikke have nogen Nytte at komme længere ind paa dette Spørgsmaal og de Ansøelser, det ærede Medlem fremkom med og jeg skal derfor blot henvende mig med nogle faa Ord til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgfreds (Hørdum). Jeg fik det Indtryk, at det ærede Medlem har et varmt Hjerte for Landarbejderne, men kun lidt Forstand paa deres Forhold; jeg maa ærlig sige, jeg kunde ikke faa noget andet Indtryk. Jeg tror, at det ærede Medlem vil være med til at gøre noget for os Landarbejdere, men at han kender alt for lidt til vore Forhold. Han kom med nogle enkelte Udtalelser, som der kunde være Grund til at gaa nærmere ind paa, men jeg skal ikke gøre det, da Tiden er saa langt fremrykket. Han var f. Eks. af den Mening, at der var en stærk Konkurrence mellem de Husmænd, der havde Jord, og dem, der ikke havde Jord, idet de Husmænd, der havde Jord, trykkede Daglønnen, og det skadede de andre. Jeg har aldrig oplevet noget saadant, og jeg har dog levet paa Landet hele min Tid og har hørt til denne Arbejdsstand. Der var som jagt flere Omraader, det ærede Medlem var inde paa, der vidne om, at han skulde have kendt lidt bedre til Husmandstanden, indei han talte. Jeg hørte saaledes en Udtalelse over for det Lovforslag, hvoraf jeg er Medforslagsstiller, som gik ud paa, at han mente, at naar man vilde sælge sin Ejendom og rejse bort, saa var det næsten umuligt at faa solgt, for der var ingen, der vilde købe. Jeg vil dog sige, at den Servitut, som det bliver kaldt for, som vi ville have lagt paa Husene, og som ogsaa kan siges at være en Servitut, efter min Mening ikke vil faa ret megen Betydning, og i alt Fald tror jeg ikke, at det vil blive mere vanskeligt at sælge Husene end forhen, for de fleste Handler ville alligevel blive afsluttede med saa-

danne Folk, som have Ret til at slutte Handelen uden at spørge Sogneraadet eller Amtsraadet. Det er kun i enkelte Tilfælde, nemlig hvor det er disse altopslugende større Gaardejere, der søge at strabe saa meget Jord til sig som muligt, der ville købe, at man vil lægge Hindring i Vejen for, at de kunne købe Huse i Fremtiden. Men hvis en Mand vil sælge sit Hus og rejse til Amerika, saa finder han nok en af sine Standsfæller, som vil købe det, og han behøver ikke at gaa til Godsejeren og sælge det til ham og saa det lagt ind under hans Ejendom. Med Hensyn til hvad der kan gøres for Husmændene, er der jo sagt ikke saa lidt, og der er vist omtalt alt, hvad der kan omtales. Dog ser det ud til, at de fleste kun have Øje for eet, og det er, paa hvad Maade der kan tilvejebringes Jord for dem. Jeg vil sige, der er noget andet, der er maaft endda vel saa nødvendigt at tage i Betragtning, og som jeg ganske vist nærmest mener maa blive denne Kommissions Opgave, og det er, paa hvilken Maade og ved hvilke Midler kunne vi styrke Købeevnen for dem, der skulle have denne Jord, for Jorden er der, men Conen til at købe er nærmest det, der mangler. Havde den ærede Indenrigsminister været til Stede — men jeg hører jo, at han er forhindret — vilde jeg have henvendt mig til ham med den Bemærkning, at da han i Forgaars omtalte, at denne Købeevne var styrket hos Husmændene, skal jeg indrømme, at der ligger ganske vist en Styrkelse af Købeevnen dert, at Husmandskreditforeningens Beviser staa temmelig godt i Kurs paa Grund af Statsgarantien, og der ligger maaft ogsaa en Styrkelse dert, at de nu kunne faa deres Pantebogsattester 3 Kr. billigere, men hvis den højt ærede Indenrigsminister tror, at Husmændene ikke behøve mere, naar denne Plan skal realiseres, tager han storlig fejl. Her drejer det sig om store Summer, men ganske vist ikke om større Summer, end at jeg tror, Staten godt kan tilvejebringe dem, hvis den er villig dertil.

Lohmann: Da mine Udtalelser i Lørdagsmødet ere blevne noget misforstaaede, maa jeg have Lov til, skønt Tiden er saa langt fremrykket, at gøre et Par Bemærkninger til de Henvendelser, som siden ere skete til mig. Jeg vil da først vende mig til den ærede Ordfører (D. Hansen) for Forslaget om Indskrænkning i Retten til at nedlægge Husløbber. Den ærede Ordfører bebrejdede mig, at jeg var for højt oppe i de Bemærkninger jeg fremsatte i Lørdags, og at jeg gjorde mig skyldig i ikke saa faa Over-